

É r t e s í t ő.

103. szám.

Pest, december 24-dikén

1834

Uj mulattató journal

e' czim alatt:

„R A J Z O L A T O K.”

Első száma megjelent 's képével együtt minden cs. kir. Posta-hivatalnál megtekinthetni. Hogy pedig a' két hazának nyilván mutassuk, mit adunk, mit várhat tőlünk, első számunkat az Értésítővel is el fogjuk küldözni.

A' lehető legnagyobb csinnal adandó journalunknak esztendő alatt legalább 64 képpel rendelkezési olcsó ára: helyben fél évre 4 ft., egyre 8 ft., postán küldve fél évre 5 ft., egyre pedig 10 fort. pengő. Pest, december 22-dikén 1834.

Szerkeszti 's kiadja

Munkácsy János.

3) **Hirdetés.** A' nm. magy. kir. udv. Kamara rendelésébül köz hirrre tétetik: hogy a' megüresült Tapolczai apátságához tartozó 's Miskolcz városában helyzetett Vágó, ugy szinte Miskolcztól egy fertálynyira eső Csaba helységében fekvő Felső nevezetű vizimalmok, mellyek elseje 4 lisztelő, második 3 lisztelő 's két kásás kövel, 's egy kendertörővel bir, a' hozzájuk tartozó épületekkel, — minthogy haszonbér-idejük e' f. eszt. decemb. végével kitelik, jövő 1835 január első napjátul kezdve egy esztendőre, vagy is 1835 dec. utolsó napjáig, szokott árverés útján f. hónap 27-kén haszonbérbe adadni fognak. A' kiknek tehát ezen haszonvételek kibérlésére kedvük legyen, a' fenirt napon Mindszentre a' tiszttartói lakhelyre reggeli 9 órakor szükséges bánatpénzzel jelenjenek meg. Budán dec. 12. 1834. (3)

3) Sz. kir. Buda városátul 1 $\frac{1}{2}$ órányira a' Búsi utban fevő Vörösvár helységében, az ugyan e' helységben a' jövő 1835 eszt. január. 2kán tartandó árverés útján, a' helybeli mézarszék, hozzá tartozó 9 hold szántófölddel, az 1835iki-esztendő sz. György napjátul kezdve 3 esztendőre haszonbérbe fog adadni. (3)

3) **Árverési hirdetés.** Helfőn f. eszt. dec. 29kén a' szokott délelőtti 's délután órákban, Budán a' kir. hajózási raktárban (depot) a' tabáni vonalon kívül, külön fajú régi kötelek, használt vasak, néhány régi csolnakkal 's hajó-requisitummal együtt, készfizesért árverés útján eladatnak. Mire nézve a' venni szándékozók ezennel azon napra a' fenérintett kir. épületbe meghivatnak.

A' magyaroszági kir. Építő Főkormány által. Budán dec. 13kán 1834. (3)

2) Közhirül tétetik, hogy a' Pécsváradi uradalomnak ugyan Pécsváradi magtárában levő 1833. termésű 616 $\frac{3}{4}$ pozs. mérő árpa árverés útján, és feneőbb jóváhagyás fentartása mellett, jövő 1835ik január 7kén 10 órakor reggel el fog adadni. Pécsvárad decemb. 11. 1834. (3)

Pritz Mihály, tiszttartó.

2) A' tek. Somlyó-Vásárhelyi egyházi urodalom részéről 1835 eszt. febr. 4kén a' legtöbbet ígérőnek árverés útján e' következendő malmok 3 esztendőre haszonbérbe fognak kiadni: — 1) Vásárhely m. városban levő két malom hozzá tartozó lakással és 4 szekér szénát termő réttel. — 2) Karaka helységben a' Marczal vizre épített 3 kerekű malom, lakással tágas és marhatartásra alkalmas istállókkal, 23 mérő alí való szántóföldekkel és nyolczadfél kaszás réttel. — 3) Pápa m. város határában fekvő 3 kerekű Fejér malom, hozzá tartozó lakással, 4 lóra 's több darab szarvas marhára épült istállókkal, 10 mérős szántófölddel és 8 kaszás sarjus réttel. — 4) Dubroni malom; hozzávaló lakással és 3 szekérnyit termő sarjus réttel. Bérleni kívánók a' fen kített napon S. V. Vásárhelyen a' tiszti háznál tartandó árverésre elegendő bánatpénzzel ellátva illendően meghivatnak, megjegyezvén hogy a' tiszttartóság e' ott ismeretlen vagyonu molnárok jó módu kezes, állítani és a' kezes levelet írásban kiadni tartoznak. Vásárhely dec. 8. 1834. Mikovény tiszttartó.

2) A' Sexárdi urodalom részéről köz hirül tétetik: hogy jövő 1835 január 12kén, a' Sexárd m. városban esztendőnként esni szokott 5 orsz. vásár jövedelme, hát egymásután következő esztendőre, árverés utján a' legtöbbet ígérőnek arendába kiadatni fog. Melly határnapra a' bérleni kívánók elegendő bánatpénzzel ellátva reggeli 9 órára a' Sexárdi tisztartói írószobába illendően meghivatnak Sexárd dec. 12. 1834. (2) *Hanauer Kereszt. János*, tisztartó.

2) Tek. ns. Baranya vmegyében, sz. kir. Pécs városához 3, Szigetvár m. városához pedig 2 orányira fekvő két helység, különbféle szükséges, és hasznos gazdaságbeli, ugy uri lakásra is használható épületekkel, pálinka-házzal, 1500 darab juhval, jármás ökrökkel, lovakkal, és tehenekkel, több esztendőre hasznobérbe kiadandó, valamint fundus instructus nélkül is ki vehető. Bővebb értekezés Pécsen lakozó Centralis fő bíró urtól nyerhető. (3)

2) **Hirdetés.** A' bányavárosokrul Gyönyösre vezető országutban fekvő Pásztó m. városában helyezett, 's a' főtiszt. Apátságot illető Zöldfai vendégfogadó a' benne levő bolttal, ezen felül az ugy nevezett Piaczi és Tepkei kocsmák, a' jövő 1835 eszt. január 19kén nyilvános árverés által 1835ki sz. György naptul kezdendő 3 esztendőre hasznobérbe adatnak. A' bérleni kívánók a' mondott napon 40 ezüst fr. bánatpénzzel fölkészülve, reggeli 9 órakor a' pásztói apátsági tisztségnél, a' hol is a' hasznobérlés egyéb föltételeit előre megtudhatni, megjelenni hivatalosak.

2) **Hirdetés.** Tek. Baranya vmegyében helyezett Bozsoki helységben levő urodalmi magtárbul jövő 1835 január 8kán reggeli 9 órakor 139 $\frac{4}{5}$ pozs. mérő tisztabuza, és 1814 $\frac{1}{2}$ pozs. mérő kétszeres, árverés utján eladatni fog. (3)

2) **Tudósítás.** Nem annyira ismeretes Hazánkban, mint a' dolog érdeke kívánja, hogy Bécs város közelében t. t. Goergen Orvos Doctor fölügyelése alatt egy privat Intézet létez elme-betegek számára. Ezen intézetre akármelley család is, ha szerencsétlensége kényszeríti elme-beteg tagjárul gondoskodni, a' legnagyobb bizodalommal, 's megnyugodással reá bízhatja szerencsétlen tagját.

A' tisztelt Doctor ur; előbb gyakorló orvos a' császári fő városban, 's volt rendes első-orvos a' bécsi közönséges kórházban, már 1819 óta csupán 's kizárólag az elme-betegekkel bánásnak, 's gyógyításnak szenteli magát; velük él, velük lakik egy gyönyörű 's ön-építette tágas házban, melly Bécs-től fél órányi távolságra a' legkellemesebb tájon fekszik; 's így kipótolja betegjeinek, kik bajok következtében az övéktől elválasztva lenni kénytelenek, veszteségüket nem csak tulajdon szelid ápolásával, hanem a' betegekkel minden bánásmód által is, midőn ő 's tulajdon familiája a' betegekkel egy közönséges familiaegyesületet képeznek.

Minden rangu, 's rendbeli betegek számára van gondoskodva a' Doctor ur intézetjében; 's ha meggondoljuk hogy a' leghíresebb orvosok öszhangzólag az elmebetegnek familiájátuli eltávoztatását mint első, 's alap föltételt megkívánják az ohajtott cél elérésére, még is valójában vigasztaló: tudai olly magány menedék helyet, hol még magasb állásu familiák is betegjeik számára mindent, a' mit csak kívánhatni, föltalálhatnak. Az ápolási díjak ezen intézetben három osztályuak, 3, 4 vagy 5 forint pengő pénzben naponkint az orvosi fáradozás, lakás, evés, szolgálat egy szóval a' legkényelmesebb ápolás fejében; 's csak a' mosás gyógyszerek, 's más mellékes kicsinységek megszerzéséért hónaponként 10—12 pengő forint fizettetik különösen.

Hogy pedig olly köz-hasznuvá tehesse a' tisztelt orvos ur Intézetét, a' mennyire csak hatalmában van, kisebb tehetségű betegeket is hónaponkénti 50 ezüst ft. díjért fölvenni szándékozik. Áldás szép vállalatjára, mellyel sok nagy családon, sokszor nagyon is érzett szükségben munkás fáradozása által, segedelmet nyujtva, könnyített. (3)

2) Szab. Gyöngyös városában a' Tót-utczában a' kőhid mellett egy nagy ház, mellyben 6 szoba, 3 konyha, egy nagy faszin, 2 bolt, 3 kamara, 1000 akóra való pincze van, udvarral 's kuttal, szabad kézből eladandó. Bővebb tudósítást vehetni iránta t. Balla Mihály ugyan helyben lakozó urodalmi számtartó urnál. (3)

2) Pesten a' Leopold-városban vácsi uton 416 sz. alatt egy nagy földszinti ház, mellyben két raktár, egy azöglét bolt és négy osztály lakás, 5000 akóra való pinczével, faskamrákkal 's a' t. egészben vagy részenként bérbe adandó. Bővebb tudósítást nyerhetni a' házban a' lakónál; v. Jurenák Pál vásáros urnál a' batvani kapuban. (3)

3) 32,559. Tapasztaltván, hogy europai és ázsiai Törökországnak Konstantinápoly, Smyrna, Salonichi és Seres fővárosain kívül más helyeire szóló 's rendes postai uton eljuttatandó levelek is adatnának föl az illető postahivatalokra, mellyek — miután egyedül Bécs 's a' mondott törökországi négy főváros közt divatoz rendes postai járás, — ezen postahelyeknél, gyors és biztos tovább szállíthatási alkalom hiánya miatt hosszabideig tartóztatnak sőt gyakran kitűzött helyeikre el sem is küldethetnek; az innen eredő károk eltávoztatására pedig nem lévén más mód, mint-hogy az ilyen levelek egy más levélbe zárassanak olyanba, melly a' mondott négy fővárosban lakozó ismerős vagy levelezőhöz szóljon, ki a' bezárt levelet további rendeltetése helyére juttathassa: ennél fogva Magyarország Posta-igazgatóságai királyi kegy. parancsnál fogva utasítva vannak: minden alájuk rendelt postahivatalnál, postai szedőség vagy cserélőséguél oly intézkedést tenni, mi szerint a' mondott négy fővároson kívül Törökország egyéb helyeire szóló levelek föladóji a' fenmondottakhoz képest értesítsenek oly nyilatkozással: hogy az értesítés szerint nem cselekedvén, levelek a' postán ugyan elfogadtatnak 's el is küldetnek, mindazáltal ha rendeltetési helyükre el nem juthatnának, ezt a' postai intézetnek épen semmikép se tulajdonítsák. Budán a' nagy mélt. m. kir. Helytartóság kiadó-hivatalából dec. 13. 1834. (3)

3) **Hirdetés** A' n. m. királyi magyar udvari Kincstár részéről ugyan annak bemutatása alá tartozó 's 160 V. Cz. for. álló két rendbeli iskolai díjak (stipendiumok) megürülése ezzel köz tudomásul adatik, mellyeknek elnyerése végett az illető esedezőknek utmutatásul következő föltételek tűzetnek ki. — a) Ezen díjak csak a' magyar Kincstár valóságos szolgálatjában volt, vagy jelenleg lévő gazdasági, bányászti, vagy posta-tisztek fiai, 's illetőleg árvái részére vannak egyedül szánva. — b) Ezen díjakban csak oly ifjak részesülhetnek, kik a' nemzeti iskolákat már elvégezték, 's a' mult 18 $\frac{3}{4}$ iskolai évben jó erkölcsi viseletjök mellett a' tudományokban jeles (eminens) előmenetelt tettek. — c) Elkerülhetlenül szükséges, hogy az Esedezők ebéli folyamódásukat legfeljebb jövő 1835ik év febr. fogytaig okvetellen a' budai kir. magyar Kincstár jegyző-könyv-iktatói hivatalának beadják, 's az illető ifjak jeles előmeneteléről eredeti iskolai bizonyítványokat mutassanak elő. — d) Végtére az is kívántatik, hogy a' könyörgőlevelekben az illető apák szolgálataik idejét és magzataik számát hitelesen bebizonyítsák. — e) Ezekből magától következik, hogy ezen segedelempénz részesüléséhez olyanok, kik nem valóságos kintstári tisztek magzati, kik még csak a' nemzeti iskolákban járnak, kik nem jeles előmenetelűek, (eminensek) 's kiknek esedezései a' kitűzött határidőn túl, 's a' kívánt iskolai bizonyítványok nem eredetiben nyujtatnak be, számot egy általjában nem tarthatnak. (3)

Budán december 17kén 1834.

A' Jelenkor és Társalkodó

előfizetési ügyében.

Negyedik évre idülend a' felviradandó 1835tel kettős testvér Intézetünk, mellynek vezér-elve jelszavaként: a' Hazának 's Nemzetiségnek élni 's tisztelve a' szépet, jót, igazat és valót 's lélekisméretesen terjesztve azt, Olvasóit a' Fejedelem 's Haza iránti kötelességekben erősíteni. Mint járt e' szent tisztében ez időkor alatt el, szándékai tisztaságában 's előhaladásra csüggedhetlenül törekvő szorgalmában bizván, szerény önérzete nem retteg az értelmesbek 's jobbák kárhözátától.

Ugyan is a' JELENKOR, valamint eddig semmi hárt sem hagyott pendítettlenül mind abban, a' mit századunk lelke Nemzetiségünk, tudományosságunk 's minden ágbeli művelődésünk ügyében érdekést 's közlésre méltót adhatott, úgy ezentul sem hagyand érintetlenül semmi alapost, a' mit imént kitűzött sok oldalú, még is a' Király, Nemzet 's Emberiség boldogítása által egy pontban összeszedő célja a' jelen kor józan szelleme szerint megkíván. Belföldi hírei a' Jelenkorának mint eddig, úgy ezentul is minden szükséges, hasznos és példás értesítéseken kívül, lesznek minden magasb 's felsőhelybeli (kanczellariai, helytartósági, kamarai) kinevezések, a' folyton tartó két testvér hazabeli országgyűlési tudósítások, megyei 's városi nyilvános érdekű közlemények, magy. tudom. akademia, nemz. muzeum, casino-hid-és olvasó-egyesületek, állattenyésztő társaság, pesti 's parndorf verseny, dunai gőzhajózásunk, tudom. egyetemünk 's egyéb tanító, nevelő 's jótékony intézetink, magyar 's erdélyi érdemes elhunytink, kereskedésünk, jelesb vásárink, szóval minden, a' mit tudományos, művészeti 's mesterségi, hadi és polgári életünk politikai tág értelemben figyelemre, tudomásra, példára, koszorúra méltót előtűntetend. Külföldi tárgyairul pedig szolgálnak az egész világ nemzetei, népei, országai 's tartományinak mostankori történetei, mellyek ámbár örök proteusz-

ként egymásba szövődve, fonódva, hol bontakozva hol pántolódva, hol csendelegve hol háborogva ezer féle alakokban váltakoznak, mindazáltal egy láthatatlan mindenható kéz által, habár lassu fokenként de még is tökéletesbedésre intéztetnek a' haladó műveltség sugárai 's áldásai által. Mi szenderreg a' jövődö méhében főkép Anglia, Francia és Spanyolországra, Portugália 's Aegyptusra nézve? mi a' török 's egyéb földszarki közel és távol szomszédink 's nemzetársink iránt? annak egy részét 1835nek Sybillája kétségtelenül föltárandja 's így Clónak, a' történetek muzájának, hiv telegraphjaival, a' hirlapokkal, Jelenkorunk is előterjesztendi 's elő minden más bel és küllhoni fontos esetet is a' legeszközölhetőbb gyorsaság és hűséggel, értelmes és illő szerkezetű nyelven.

A' TÁRSALKODÓ ezentul is mind azzal ohajt mulattatni hasznosan 's oktatni gyöngyörködte ve, a' mit általányosan és különösen tudományosság 's a' tudományok, művészetek 's mesterségek minden ágai, osztályai, hazai és küllöldileg minden nemben és fajban nyújthatnak táplálatul, enyelgésül, örömul 's egyéb éledeletül ember- polgár- 's jóllétünknek, örök szemügyben tartván az igazat, jót és szépet, 's ezek kalauzolása mellett a' Fejdelmet, Hazát 's Emberiséget, mint szükséges kapcsokat és rokon boglárokat.

Az ÉRTESÍTŐ minden bármilly hirdetvényt jutalmas áron nyomban közöl, még pedig a' nem magyart is pontos és hű fordításban.

Mind a' Jelenkort mind a' Társalkodót egészen új öntetű, csinos és deli alakú 's könnyű olvasatú betűkkel fogjuk nyomtatni az Értésítővel együtt az eddigihez hasonló velin-szövetű papiroson. 'S ámbár papirosunk ára az ideihez képest $\frac{1}{2}$ résznel is többel szökkent feljebb, 's a' nyomtatási készülétek is általányosan költségesbek, az előfizetés mindazáltal szintannyi marad 1835ben is, mennyi eddig vala, a' Jelenkorra 's Társalkodóra t. i. Értésítőstül boritékosan postán vagy Buda- pesten házhoz küldve 4 ezüst fr.; — a' Társalkodóra magára 3 fr. — boritéktalanul a' Jelenkorra és Társalkodóra Értésítőstül házhoz küldéssel 3 for. 36 kr. a' Társalkodóra magára 2 for. 36 kr.; minél természetesen a' mi szerfölett nagyretű, takarékos tömött nyomtatásu papirosunkon, mellyből félév alatt, a' toldalékok 's mellékleteken kívül, többet adunk száz ivnél, boriték 's postai szétküldözés mellett, főkép a' mostani, minden cikkelybeli drága körülményekben, olcsóbbat nem is kívánhatni, ennyi csinú 's diszú alak mellett. E' csekély előfizetési árral azt is ohajtuk elérni, hogy kis vagyonú, azonban az idő lelkével előhaladni kívánó polgártársink közül is, annál számosabban vehessenek lapjaink könnyű megszerezhetése által azok olvasásában 's ön művelődésök, isméreteik 's Intézetünk gyarapításában kisededke áldozatokkal gyámolrészt. Hogy pedig a' boritékot minélelőbb kinyomtathassuk 's egyéb mellözhetetlen intézkedésinket is kívántatólag irányozhassuk, ez uttal vagy a' már megievő vagy olvashatólag 's hibátlanul leirt addressz beküldetését is kérjük, a' szerkesztő hivatal szállására (uri-uteza párizsi üvegszikátor homlokirányában fekvő 612 számú Trattner-Károlyi ház első emeletébe) hol egyedül fogadtatik el az előfizetés. A' felutasítandó addresszre a' név, ezimzet 's lakhelyen kívül az utolsó vagy szomszéd postahelyet is tisztán kérjük följegyeztetni. Távol-vidékiek, kik biztos alkalom hja miatt a' szerkesztő hivatalhoz nem küldhetnék az előfizetési díjt, a' szomszéd postahivatalok által eszközölhetik azt, Gallicziai 's Olaszországi nagy érd. Olvasóink pedig legtanácsosabban a' bécsi fő postahivatalnál. Az illető előfizetést még azért is szorgalmazza szives kérelmünk siettetni, mivel a' kivált most szükséges takarékoság miatt, mint eddig úgy most is, igen kevés fölösleg példányt szándékunk nyomtatni; mellyeknek elfogytuk után teljes számú lapokkal nem lesz hatalmunkban szolgálni, hanem egyedül azon naptól kezdve, midön az elkésett előfizetési díj kezünkhöz jutand. — Egyébirant szorgalmas Levelezőinknek 's az érdemes Postatisztségeknek eddig szolgáltatott ajandék példányuk ezentul is mindenkor kötelező adományunkmaradand. — Ezennel azon lelkes hazafiaknak, kik hírlevelünk belföldi részét 's Társalkodónkat nagybecsű cikkelyeikkel gyarapítani méltóztattak, legszivesb hálánkat küldjük 's azok közt főleg a' vaskapui szirtek igazójának m. Széchenyi István gróf urnak duna-hajózás körüli magas érdekű közleményiért, ki tömérdek foglalatossági közt is ez országos ügyben Társalkodónk lapjai által kegyes vala 's ezentul is szives leepd szükséges felvilágosítást adni. Záradékul bátrak vagyunk ide függesztetni azon biztos kérelmet 's tetteg valósítandó reményt, hogy mind a' két Haza olvasó Egyeteme, mind munkás Levelezőink ezentul is pártfogó részvétre 's gyámkegyökre méltatandják Intézetünket.

a' JELENKOR és TÁRSALKODÓ

h i v a t a l a.

Budai lotteria December 17dikén: 1. 84. 27. 34. 68.